

SZABADSÁG

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth Lajos utca 18 szám.

A PETŐFI-ÜNNEPSÉGEK UTÁN

Irtá: TOMPA LÁSZLÓ

Elhangzottak, befejeződtek már azok az emlékünnepségek, amelyek Erdély magyarsága, a demokratikus románság képviselőinek részvételével, szép és lelkesítő megnyilatkozások közben ünnepelte meg a 98 évvel ezelőtt történt nagy esemény: a segesvári csata és Petőfi Sándor hősi halála évfordulóját. Már 98 évvel ezelőtt történt az az esemény, melynek évfordulóját ilyenkor év-ről-évre megünnepeljük, — mégis azt kell éreznünk, hogy ez az emlékező ünnep maig sem vált idejét multta szokássá, nem fölösleges. Petőfi alakja érdekli az embereket, érezzük, hogy eszméi nem avultak el, sőt szellemi magatartása, igehirdetése az idő multával mind élőbbé válik, mind közelebről hangzik világunkban, példája mind erősebben követeli a követést lelkiismeretünkben.

Miért? Ő az örök költő, az, akinek a fiatalság örök heve, lelkesedése, a nép meseteremtő képzelete a költőt minden időben elképzeli és elképzeli. Senki és semmi elől meg nem hátrál, tüzelkü garabonciás, a nép igazának hirdetője, harcos támogatója, aki azért jött, hogy a jókat, az ártatlan szegényeket megsegítse, a gonoszokat, az elnyomókat megcsufolja, megfenyítse, közéleti ember, akinek legfőbb életelve a mindenkinél egyenlő joga és szabadsága, az emberiség haladása, ember, akinek elvei és cselekedetei teljesen egyek, egymást meg nem hazudolják, ha kell, élete feláldozásával is kész igazolni, hogy amit hirdet: lelkének leglétkéből való, haláláig vallott, legszentebb meggyőződése.

Ilyen volt Petőfi Sándor, s hogy ilyen volt, s ilyennek is kellett lennie: származásánál, küzdelmes ifjúságánál, tehetségének természeténél, korának ráhatásánál fogva, — elmondták róla az elhangzott, szép ünnepi beszédekben. És elmondták róla még sok egyebet is, sok magasztalót. Mi azonban azt gondoljuk, hogy mind ezeknek a szép beszédeknek az elmondásával, s a szép beszédek helyes meghallgatásával még nem tettünk eleget annak a köte-

lességnek, amit Petőfi szelleme tőlünk megkövetel.

Ugy érezzük, nem elég ilyenkor csak elgondolnunk, milyen dicsőséges nagy ember volt Petőfi Sándor, mennyi szép és örökérvényű gondolat hirdetője, milyen igazi példaadón becsületes, önfeláldozó, előjáró harcosa a szabadságnak, a ma ismét teljes érvényesülést kövelelő demokratikus szellemnek, ha közben, vagy az ünnepség után magunkba tekintve, nem tudunk magunknak megnyugtatón számot adni, követtük-e valamiben az ő példáját, tettünk-e, szóban, írásban, vagy cselekedetben, valami

érdemlegeset az ő szellemének győzelméért.

Dicsőséges alakjának egy-egy ünnepi megidézése csak úgy nem lesz üres hiabavalóság, ha őt — bár nem is tudjuk utólrni — legalább követni igyekezünk. Megvizsgáljuk, mi valósult meg az ő hitvallásából, céljaiból eddig, mi hiányzik azokból még a gyakorlatban, s aztán hozzá hasonló becsületességgel, hűséggel, állhatatossággal törekszünk valamit, képességeink szerint, megvalósítani. Egy-egy ilyen vizsgálat bizony még sok hiányt, sok megvalósítatlan feladatot fog számunkra is

megmutatni. Az ezekért való munkára, még pedig állandó, kitarító munkára kell magunkat elszánunk nekünk is, — csak így leszünk méltók arra, hogy őt igazán ünnepelhessek.

Őt, aki miután egyik legszebb, látnoki versében élénkelte, hogy csak gondolatnak is milyen győnyörűséges meghalni a szent világszabadságért, elment meghalni a magyar szabadságért, amely — mint ő vallotta — része a világszabadságnak. Elment meghalni, hogy újra meg újra fellámadjon, mint örök hírnök, örök figyelmeztetés arra, hogy a szabadság még nem teljes, s ezért az embereknek sokat kell még itt is, máshol is kitarítóan küzdeniük!

A szervezet sürgős tisztogatását követelte a MNSz udvarhelymegyei intézőbizottsága

Julius 29.-én tartotta meg a megyei intézőbizottsági gyűlését az udvarhelymegyei MNSz

Julius 29.-én délelőtt a városháza tanácsstermében ült össze a megyei intézőbizottság. A gyűlésen a végrehajtóbizottság tagjain kívül jelen volt még Imets János és Izsák Domokos képviselő is.

Deák István vármegyei ügyvezetőelnök megnyitó szavai után Imets János emelkedett szólásra. Válaszolta a MNSz helyzetét és viszonyát a többi demokratikus pártokkal, majd beszámolt a parlamenti munkáról, melyet szervezetünk parlamenti csoportja végez.

— Sokan arról beszélnek — mondotta Imets János — hogy a MNSz-ben két irányzat indult meg, egyik a régi MADOSz irányvonalát követi, a másik pedig a szervezetünkben meghúzódott reakciók demokráciellenes irányvonalát. Jegyezzük meg, hogy a MNSz-ben nincs és nem is lesz két irányzat, mert aki más utakon jár, mint a kijelölt út, azt kizárjuk sorainkból.

Imets János képviselő beszámolója után a szakszervezetek felelősei számot adtak eddigi munkájukról.

Lendületes munka indult meg a vidéki szervezetekben.

A beszámolók adatai szerint a vi-

déki szervezetekben a legnehezebb munkaidő ellenére is lendületes munka indult meg. Valamennyi szakszervezeti vezető beszámolója a MNSz tagjainak egyre erősödő öntudatos munkájáról tanuskodik. Így a szervezési, közmívelődési, női és ifjúsági vonalon a munka fokozatos fellendülése érezhető. Sokan vannak ugyan még olyanok, akik tájékozatlanságból távol tartják magukat az aktív bekapcsolódástól, de azoknak be kell látniuk, hogy egyedüli helyük a MNSz-ben van.

Tisztogatás a megyei szervezetben

A szakszervezeti felelősök beszámolója után Deák István ügyvezetőelnök emelkedett szólásra. Hosszasan fejtegette a háború után előállott zavaros helyzetből fakadó tájékozatlanság okait.

— Az imperialisták által indított bűnös háború utáni időben a komoly demokrata erők mellé utitársak is kerültek, olyanok, akik most már nem hajlandók velünk együtt tartani, mondotta. De ezek nem is jöhetnek velünk tovább, mert demokráciánknak fejlődésre, haladásra, tisztulásra van szüksége, hogy meg tudja valósítani azt az eszmét, amit a felszabadító szovjet-csapatok hoztak.

Kifejtette, hogy kétféle demokrácia van: utjipusu haladó demokrácia, mely a nép szolgálatába állítja minden erejét, tudását, gazdasági lehetőségeit és van az u. n. liberális, polgári demokrácia, mely a tőkésnek, a nagybirtokosoknak, a magánosoknak az érdekeit szolgálja és ki akarja használni a népi erőket a maga javára.

A mi helyünk a népi demokrácia oldalán van!

— A haladó szellemű demokrácia oldalán állunk és oda is kell állanunk, ha azt akarjuk, hogy jövőnk és jogaink biztosítva legyenek, mondotta Deák István. A nyugati demokrácia célja, hogy tömegeinket a Szovjet-Unióval és a Kommunista Párttal szembefordítsa, mivel nagyon jól tudják, hogy a szociális haladást mindenütt a Kommunista Párt viszi előbbre. Nekünk tehát megállani nem lehet. Nem akarunk többé nemzeti kisebbség lenni, hanem békésen együtt akarunk élni azokkal a népekkel, akik együtt laknak velünk ezen a földön.

— Aki nem áll a haladó szellemű népi demokrácia mellé, — folytatta — annak nincs keresni valója a sorainkban. Ezeket le kell leplezni a tömegek előtt és könyörtelenül ki kell zárni a szervezetből. Széjjel kell csak nézni

sorainkban és a közénk furakodott néppáruló áldemokratákat el kell távolítani. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a Magyar Népi Szövetségben a széles népi tömegek érdekeinek kell érvényesülni. Nem szabad, hogy olyan elemek legyenek benne, amelyek elfordíthatnák a szervezet politikai irányvonalát egy társadalmi réteg ellen.

— Az ilyenirányú tevékenység nagyon is meglátszik ott, ahol a Magyar Népi Szövetségben, illetve annak vezetőségében nagy gazdák voltak csak. Az ilyen helyeken szervezetünk politikai irányvonala elferdült a nagy gazdák érdekében és politikájukba reakciós magok vetődtek el.

— Az ilyen helyeken sikerült a szervezetet szembe állítani a Kommunista Párttal, amelyben a megélhetésért, a ki zsákmányolás ellen küzdő nincsteleket látták csak, akikkel el akarták hitetni, hogy csak a nagy gazda lehet jó magyar, mondotta Deák István megyei ügyvezető elnök.

— Nekünk oly szervezetet kell megteremteni, mely adott alkalommal tudja tartani a helyes politikai vonalat, hogy a magyar ne forduljon szembe a magyarság elementáris elemeivel, mert így újra igába kerülünk. Nem kell megengedni, hogy az önmaguk érdekei ellen cselekedjenek.

Ezek után előterjesztette a végrehajtó bizottság javaslatát a tisztogató bizottság összeállítására vonatkozólag, mely három választott és 5 adatgyűjtő tagból áll.

Az intézőbizottság tagjai követelik a tisztogató gyors lefolyását.

A felszólalások során egyöntetűen követelték az intézőbizottság tagjai, hogy a tisztogató szervezetünkben a legsürgősebben hajtás végre. Leszögezték, hogy a tisztogatásnak körültekintőnek, igazságosnak, de könyörtelennek is kell lennie, mert csak így biztosítható szervezetünkben a komoly fejlődés és haladás a népi demokrácia oldalán.

Az intézőbizottsági gyűlés d. u. 3 órakor ért véget. Az ügyvezető-elnök zárószavai előtt a tagok lelkesen ünnepezték a jelenlévő Imets János és Izsák Domokos vármegyei képviselőket és éltették a Magyar Népi Szövetséget.

—th.

Feloszlatták a nemzeti-parasztpártot

A DPB végrehajtóbizottságának javaslatára a minisztertanács az alkotmány 107. szak. értelmében kimondotta, hogy a Iuliu Maniu vezetése alatt lévő nemzeti parasztpártot feloszlatja. A minisztertanács határozatát Teohari Georgescu belügyminiszter a képviselőház elé terjesztette, nagy beszédben ismertette a nemzeti-parasztpárt és vezetőinek államfelforgató tevékenységét.

A belügyminiszter beszéde után a pártok képviselői szólaltak fel. A Magyar Népi Szövetség részéről Cziko Lőrinc képviselő helyeslését fejezte ki a kormányban a nemzeti parasztpárt feloszlatásáért.

A képviselőház egyhangulag szavazta meg a párt feloszlatását, amivel a reakció mesterkedésének egyik legerősebb támasza szűnt meg.

Hadifoglyaink Mármaroszigeten

Mult heti számunkban tett ígéréstünkhöz hiven alább közöljük a mármaroszigeti fogolytáborban lévő udvarhelymegyei illetőségű foglyok névsorát. Természetesen, a névsor teljes nem lehet, hisz naponta érkeznek most is foglyok a táborba.

Lévai István Szolokma, Sándor István, György Mózes Zetelaka, Márton Lajos Felsőrákos, Csöbi András Csöb, Györfi István Bikafalva, Máté Károly Atyha, Sándor Mózes Városfalva, Bemkért Dénes Recsenyéd, Bokor József Székelykeresztur, Bokor Károly Fiatfalva, Sebestyén Samu Böződ, Simon Márton Lengyelfalva, István András Homoródalmás, Jakab János Homoródszentpéter, Lukács Tamás Bikafalva, Lakatos István Nyikómalomfalva, Márton Antal Zetelaka, Szoboszlai László Székelyszentkirály, Takó János Vargyas, Jánosi József Parajd, Szombatfalvi János Kissolymos, Bence Dezső Bágy, Szabó József Homoródalmás, Ilyés Sándor Székelybethlenfalva, Lőrincz Miklós Miklósfalva, Patakfalvi Áron Farcád, Hegyi János Alsóboldogfalva, Kacsó Péter Sófalu, Csatári Bertalan Székelyszállás, Sebők András Zetelaka, Farkas Samu Száldobos, Pál Sándor, Fülöp József Makfalva, Miklós József Gagy, Hegedüs Árpád Magyarzsákok, Sükei Ákos Korond, Jenei György Böződujalu, Lázár Béla Bardoc, Lázár Lajos Farcád, Izsák Dániel Kiskede, Lőrinc Gáspár Bardoc, Birton Gyula, Ambros János Szentegyházsfalu, András János Rava, Boros Lajos Zetelaka, Bencédi József Bencéd, Bálint József, Bálint László Korond, Csög József Szentkeresztbánya, Derzsi József, Dániel Géza Nagysolyos, Törley Ernő

Etéd, Mátiz Zsigmond Etéd, Gergely Domokos Homoródszentmárton, Gergely Lajos Zetelaka, Goró József Székelykeresztur, Józsa Ákos Korond, Kásás Károly Farcád, Sükei Ákos Korond, Vas István Ülke, Bajka Máté Olasztelek, Sorosán Péter Nagysolyos, Mátyás Domokos Zetelaka, Lukács Albert Fenyéd, Dávid András Kűsmöd, Nagy Imre Zetelaka, Tamási Vilmos Korond, Török Domokos Csekefalva, Vass Károly, Lőrincz János Homoródjánosfalva, Györfi Gergely Máréfalva, Rigó Árpád Székelyszombor, Deák Sándor Székelykeresztur, Benkő Gyula Száldobos, Dobai Péter, Pál György Lövéte, Sós Gyula Homoródszentpál, Sándor András Városfalva, Sánduly Ferenc Zetelaka, Kiss József Erked, Fazekas Dénes, Csatári Bertalan Székelykeresztur, Sebestyén Samu Böződ, Farkas Zsigmond Etéd, Kacsó Péter Alsófalva, Gagy Imre Alsóboldogfalva, Pál Sándor (?), Tókos Lajos Lövéte, Farkas Sámuel Száldobos, Sebők András Zetelaka, Bekó Dénes Etéd, Gödör Árpád (?), Demeter András (?), Molnos Mózes, Bálint János, Fábian Sándor Korond, Fancsali István Bogárfalva, Radó László, Ferenczi Lajos, Lőrinc Sándor, Lukács Béla, Manczkós Balázs, Decsov Lajos, Gidó Bálint, Gothárd Domokos, Fazakas Mózes, Füle Ernő, Sepsí Béla, Pál András, Demény Gergely Székelyudvarhely.

Legújabb, hivatalos forrásból kapott értesülés szerint, a mármaroszigeti és foksáni táborokban levő hadifoglyokat közelebből hazabocsátják. Legizoltatásuk már meg is kezdődött.

Vidéki tudósításokat kér a Szabadság!

Most, hogy huzamos kényszerű szünetelésünk után ismét megkezdhetjük a munkát, óhajtásunk és szándékunk, hogy erősebben és szorosabban magunkhoz kapcsoljuk falusi testvéreinket, ügyeikkel többet foglalkozunk. Ennek egyik jele, hogy már az előbbi számunkban rendes, külön rovatot is kezdtünk, a gazdasági kérdések szakszerű megtárgyalására.

Szándékunk megvalósításához, természetesen, szükségünk van külső segítségre is, szükségünk van a falu, a vidék életét, eseményeit ismertető tudósításokra. Felkérjük tehát erre a munkára mindazokat, akik ilyenekkel minket korábban is megsegítettek, de másokat is, akiknek ez mintegy hivatásuk, így különösen, a vidéki szervezetek, a Magyar Népi Szövetség vidéki tagozatainak vezetőit. Kérjük, hogy mindazokról a községükben, vidékükön történt eseményekről, mozgalmakról, amelyek gazdáinkat, ipari dolgozóinkat, haladó értelmiségi olvasóinkat érdekelhetik, küldjenek be minél előbb, röviden fogalmazott, a le nyegre szorító tudósításokat.

Gyorsaság, rövid, tárgyilagos fogalmazás az ujság természetéből eredő, szükségszerű kívánalom a mi részünk

ról. Az ujság azért ujság, hogy lehetőleg minél gyorsabban, idejében foglalkozzék az eseményekkel, jelenségekkel, nem akkor, amikor azok már esetleg elavultak. Rövidsége pedig főképpen lapunk szűk terjedelme miatt kell törekedni, minthogy e szűk helyre is sokat és sokfélét kell hetenként beférköztetni, ami csak úgy lehetséges, ha figyelmet fordítunk az arányos beosztásra, arra, hogy egy-két ügy tulajdonos terjedős megtárgyalásával ki ne szorítsuk a többi közölnivalót.

Ugyancsak ilyen tárgyilagos szűkségből ered az a kérésünk is, hogy lapunkba szánt közleményét hozzánk mindenki pénteken reggelig sziveskedjék eljuttatni, mert különben nem tudjuk azt a legközelebbi sorra következő lapszámba beosztani és kinyomatni.

Végül tudósítóinkat még arra is kérjük, sziveskedjenek közleményeiket mindig aláírni. A szerkesztőségnek ugyanis, a lapban megjelenő közlemények szerzőinek kilétét, természetesen, mindig tudnia kell. Ez akkor is szükség, ha a beküldő indokolt esetben nem kívánja közölni aláírását.

A szovjet-kenyér

Sürgőldő munkások tömege lepi el a Federale hatalmas raktárépületét. Szekerek, autók jönnek, mennek s vígan nyikorog a kenetlen tengely a nehéz teher alatt. Izzadó, félmeztelen emberek zsákolnak, lapátolnak s az ütemes munka vig hangulata lengi be a magtár környékét.

Értékesebb, mint az arany, féltettebb kincs mindennél, amivel dolgoznak: buza, szovjet buza!

Megérkezett, valóság, itt van, nem ígérték, nem biztattak vele, nem előzték meg hetekig tartó tárgyalások. Leszállítását nem kötötték semmiféle politikai, vagy gazdasági feltételekhez. Küldték, adták, mert nekünk kell, szükségünk van rá.

A nagy barát, a Szovjetunió megsegített, csendben, keresetlenül, nem előzte meg semmiféle propaganda, mint a párisi konferenciát, ahol szabadságunkat akarták szájharmonikáért és borotvapengéért megvásárolni.

Kértünk, adtak. Megadjuk, mikor lesz és fizetünk érte annyit, amennyibe a Szovjetunió a termelése került. A nehéz esztendő nem sokára tul vagyunk, termésünk legtöbbet ígér. Kövér, dus buza-kalangyákkal van tele a határ s a gazda szemé mosolyogva nézi munkájának áldásos gyümölcsét. De addig is, míg ebből kenyér lesz, a dolgozók asztalán. Szentkeresztbánya dolgozó munkása volt az első, aki ezt megkapta s a dolgozó munkások, akik az éhség minden kinját átszenvedték ebben az évben, szovjet búzából süttött foszlós kenyeret esznek. Szovjet búzából süttött kenyeret eszik a városi dolgozó, a munkás, a tisztviselő, a kisiparos, a kispolgár és a reakciós, az, aki azt sugja szomszédjának füléhez hajolva, hogy az angol buza, az angolok küldték. És még ezzel is meg akarja a kézzel fogható és érzékelhető valót hamisítani. Ezek, akik mindent nyugatra állítanak be, akik a nyugati nagy trösztök és kapitálista államok csahos kutyaí, akik keletre ugatnak, míg nyugatra farkukat csóválják. Nincsenek tisztában az a hatalmas segítséggel, amelyet a Szovjetunió adott és ad nekünk. Ennek a segítségnek nincs uzsoraára, nem kell drágán megfizetni, sem ma, sem holnap, mint az amerikai segítséget.

A szovjetek országa az emberek közötti és a népek közötti kizsákmányolás és elnyomás megszüntetését valósította meg s ezen az elvi alapon építi ki gazdasági kapcsolatait is.

Dolgozók küldik a búzát, a nyersvasat, gyapotot, más országok dolgozóinak, nem üzleti számításból, hanem a világ tartós békéjének megvalósításáért.

Az a kenyér, amelyet szovjet-búzából süttünk, megsemmisít minden rágalmat és annak még maradványait is és kézzelfoghatólag érteti meg mindenki az ujfajta egyenlőségen és barátságon alapuló gazdasági kapcsolatokat, aminőket a Szovjetunió kívül, soha egyetlen nagyhatalom sem létesített szegény és megszorult kis országunkkal.

Dénes András

Eredményt akar? Hirdessen a Szabadság-

A nép politikai nevelése

Ma ez kissé különösen hangzik, mivel az elmúlt társadalmi rendszerek idején a nép ilyen irányú nevelést nem kapott. Ezt az akkori vezetők céltudatosan csinálták, mivel a politikát a többi javak közt szintén monopolizálták. Ezt két okból tették: egyfelől azért, mert a politika busás hasznot hajtott részükre a nép kizsákmányolásán keresztül, másfelől pedig azért, hogy a politikai öntudatlanság katakombáiban tévelygő nép ne tudjon felvilágosulni, mert akkor vége a kizsákmányolásnak és a dolgozó nép vérét szívó uralkodó rendszernek.

Milyen más a helyzet ma, mikor elvárjuk mindenkitől, hogy politizáljon, sőt azt is megkívánjuk, hogy követzetes politikát folytasson.

Ellenben erre népi tömegeinket fokozatosan rá kell nevelnünk. Ezt követeli meg a demokratikus társadalmi rendszer, mely a nép érdekében való, de elfeledkezünk a megvalósítás nehézségeiről — épp a politikai nevelés hiánya miatt.

Népünk a politikai nevelést nem nélkülözheti tovább, mert csak politikailag fejlett tömegekkel tudjuk országunkat ujjaépíteni, a fasiszta maradványokat kiirtani, a reakciót lebukóztatni és ezek által dolgozó népünk élet-színvonalát emelni. Ehez a munkához azonban segítőtársakra van szükségünk a társadalom azon elemeiből, amelyeknek hivatása a népnevelés.

Tanító Testvéreim! Rátok vár egy részben népünk politikai nevelésének feladata, mely feladat egy igazi demokrata érzelmi tanító előtt épp oly szent kell legyen, mint a parányi gyermek lelkének és szellemi életének nevelése. Mint ahogyan gyönyörködni tudtok nehéz és türelmes munkátok gyümölcsében az évvégi vizsga alkalmával, úgy fogtok tudni utána gyönyörködni népünk politikai nevelésének gyümölcsében, a nagy vizsga: a demokrácia megvalósulásában.

Ezt a munkát népünkért kötelességeitek vállalni, ha méltók akartok lenni a »néptanító« névhez. Ki kell emelkednetek abból a »nempolitizáló« mi voltotokból, melyben közületek még sokan vannak. Lépjétek ki a demokrácia felé vezető útra. Jertek velünk, hogy ne azonosítsanak a »nempolitizáló«-kal. Azokat ismerjük, de csak úgy, mint a mai társadalom élőhalottjait. Óva intünk a reakciótól megfertőzött belső ellenségeinktől, akik mint a társadalom leprái, ki vannak közösítve a politikailag öntudatra ébredt tanítók soraiból. Az ilyenek visszaélnék a nép bizalmával, mely legdrágább kincsét, a gyermekét és annak egész jövőjét bízta rájuk.

Tanító Testvéreim! Legyetek utitársaink a demokrácia útján és segítsetek azt egyengetni. Hívjuk azokat, akik akarnak és tudnak velünk jönni.

Akik nem akarnak és nem tudnak velünk jönni, tisztuljanak közülünk. A demokrácia türelmes, de ha kell, ütni is tud. Remélem, hogy tanító testvéreim azon része, mely idáig távol tartotta a közös érdekű munkától magát, meg fogja érteni az idők hívó szavát és nem fog saját érdekei ellen cselekedni.

Deák István

A Kommunista Párt felvilágosító gyűlései

A Román Kommunista Párt az ország és a dolgozó réteg felemelése céljából nehéz és komoly feladatok megoldása előtt áll. Minden embernek, az egész ország lakosságának tudomást kell szereznie arról, hogy az ország ujjaépítését, a gazdasági élet helyreállítását, a dolgozó réteg élet-színvonalának emelését, az ország kenyerrel való ellátását, a vasutiforgalom zavartalan menetének biztosítását, a hidak, utak, vasutak megjavítását és ujjaépítését a Kommunista Párt kezdeményezésére és javaslataira határozták el és viszik véghez. Ebben a szellemben született meg a Párt hathónapos munkaterv az életszínvonal emelése érdekében, amelyet az egész ország lakossága nagy lelkesedéssel tett magáévá. A munkából mindenkinek ki kell vennie a részét. A Kommunista Párt, hogy helyesen lássuk a teendőket, az egész országban nagygyűlések keretében mutatja meg az utat és világosít fel. Ilyen nagygyűlést tartott július 29 én Székelyudvarhelyen. A hangszórókkal felszerelt Szabadságtéren mintegy 4000 főnyi földműves, munkás és haladó értelmiségi gyűlt össze, hogy meghallgassa Csiki F. János vármegyei párttitkár hatalmas beszédét a párt előtt álló feladatokról.

Csiki F. János beszédében ismertette a szovjet nagylelkű segítségét, ami által kenyérhez juttatott bennünket és megmentette az ország lakosságát a súlyos éhségtől. Rámutatott to-

vábbá a reakció akna-munkájára, amely Maniuval az élén, az elszökni akaró műparaszt Mihalache és társai által összefogva a nyugati áldemokrata országok kapitálista reakciósaival az országot meg akarták fosztani függetlenségétől, anyagi romlásba és pusztulásba sodorni azt. Ugy a külföldi, mint a belföldi reakciónak mesterkedése a Kommunista Párt éberségén, a dolgozó réteg öntudatán megtörk és az ország lépésről lépésre határozottan halad a fejlődő demokrácia útján. Beszélt továbbá a stabilizáció előkészítéséről és annak fontosságáról, a Párt által kidolgozott és a kormány által magáévá tett hathónapos munkaterv jelentőségéről, ennek keretén belül a termelés fokozásáról és az ország dolgozóinak ipari cikkekkel és élelmiszerekkel való ellátásáról.

Csiki F. János beszédéből mindenki megértette, hogy a Kommunista Párt tovább folytatja a kiméretlen harcot az országfelforgató Antonescu és Szálasi maradványok ellen. A Kommunista Párt az országban rendet, békét és jólétet biztosít és szoros barátságot tart fenn a szomszédos demokratikus államokkal, főként a Szovjetunióval. A Kommunista Párt munkája, az öntudatos falusi és városi munkássággal és a haladó értelmiséggel szoros összefogásban biztosítja annak, hogy az ország népére jobb élet vár.

(D. A.)

Az állampolgárság rendezése

Az 1924 évi állampolgársági törvény óta, amely először adott alkalmat a Romániához csatolt területek lakóinak a román állampolgárság rendezésére, még mindig sok ezren vannak, akiknek állampolgársága rendezetlen. Emiatt sok kellemetlenség, bizonytalanság sújtja azokat, akik akár hibájukból, akár hibájukon kívül még nem jutottak ahhoz, hogy be legyenek írva az állampolgárok névjegyzékébe.

A folyó évi május 30 án megjelent törvény újabb egy évi időt enged az állampolgárság rendezésére az ilyeneknek. A mostani törvényes feltételek sokkal enyhébbek az eddigieknél, úgyhogy most már majdnem mindenki hozzá juthat az állampolgársághoz. E törvény szerint, ha valaki 1920 szeptember 26-án Románia területén lakott, vagy ezen időpont előtt Románia területén született vagy pedig bárhol olyan szülőktől született, akiknek ez időpontban Románia területén volt lakóhelyük, kérhetik a román állampolgársági névjegyzékbe való felvételüket

a lakóhelyük törvényszékéhez benyújtott kérvényben.

Bár az ismertetett feltételeknek látszólag megfelelnek, még sem juthatnak román állampolgársághoz ez alkalommal sem azok, akik 1920 óta valamely idegen állampolgárságot szereztek vagy a román állampolgárságról lemondottak. Ilyen lemondásnak számít az a körülmény, ha valaki 1940 augusztus 30-ika előtt egyfolytában 10 évig külföldön tartózkodott román utlevél nélkül. Azok a nők, akik idegen állampolgárokhoz mentek férjhez, román állampolgárságukat külön nyilatkozatban fenntartották, nem vesztették el az állampolgárságukat és ha az 1945-ös névjegyzékben még nincsenek felvéve, ez alkalommal kérhetik a román állampolgárság elnyerését.

A felvételekhez szükséges kérés és eljárás bélyegmentes minden esetben.

Állampolgársági ügyekben a MNSz jogügyi irodája bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

A Z I F J U S Á G S Z A V A

Országos ifjusági értekezlet Segesváron

Az egész ország lakosságát mozgató Petőfi tünnepek előtti napokban a MNSz országos ifjusági értekezletet tartott. Ezen az értekezleten megyénk ifjuságának képviselőitében

Biró Béla megyei ifjusági-felelős és Horváth József ifjusági közművelődési felelős vettek részt.

Az értekezletet Kóthai Miklós országos ifjusági felelős nyitotta meg. Megnyitó beszédében vázolta az eddig elévített munkát, majd lelkes szavakkal tért át a jövő évi munkatervre, melyet

az ország demokratikus magyar ifjuságának a Petőfi év szellemében kell megvalósítania. Fokozott erővel kell szervezkednünk, sokszorozott kitartással kell megvalósítanunk Petőfi halhatatlan eszméit. Ezek az eszmék már gyökeret vertek a világ haladó szellemű ifjuságának lelkében és szegény volna, ha mi, akikhez Petőfi a legközelebb áll, nem tennők magunkévá. Nem szigetelődhetünk el a demokratikus építő munkában, hanem minden demokratikus ifjusági szervezettel fel kell vennünk a kapcsolatot s a felnőttek oldalán harcolva együtt kell megteremtünk a komoly, népi demokráciát. Feltétlenül bele kell kapcsolódunk az ország politikai, közművelődési és gazdasági életébe.

Az értekezleten tisztán és világosan kijelölték a vármegyei ifju-kiküldöttei azt az irányvonalat, melyen a MNSz ifjuságának haladnia kell. Ez az irányvonal sem lehet más, mint a haladást, fejlődést és függetlenséget biztosító népi demokrácia irányvonala.

A két napos értekezlet igen sok gyakorlati tanulással járt. Megyénk ifjuságának ez évi munkáját falun és városban ennek az értekezletnek a szellemében kell végeznie. Akkor, amikor az egész ország ifjusága minden erejét megfeszítve dolgozik, Udvarhely megye ifjusága nem maradhat tétlenül. Itt nálunk kell megtestesülnie legteljesebb mértékben Petőfi szellemének.

Felhívás megyei ifjusági szervezeteinkhez

Hogy munkánk ne legyen véka alá rejtve, meg kell szerveznünk a pontos és gyors sajtótudósítást. Ezért felszólítjuk ifjusági szervezeteinket, azok minden tagját, hogy bármilyen ifjusági megmozdulásról azonnal értesítsék megyei ifjusági bizottságunkat. Színelőadásokról, műsoros estékről, táncokról, politikai és közművelődési előadásokról rövid tudósítást küldjenek be, hogy munkájukból mások is munkakedvet merítsenek s ezáltal szervezetünket erősítsük.

Szakszervezeti választások

Az Országos Szakszervezeti Tanács június 26-27-iki ülésén elhatározta, hogy a közelgő szakszervezeti választásokat a szakszervezeti önkormányzat jegyében folytatja le. Ennek a határozatnak célja és értelme röviden az, hogy úgy az Országos és Megyei Szakszervezeti Tanácsok, mint az egyes foglalkozási ágankénti szakszervezeti csoportok vezetőivé olyan egyéneket kell választani, akiknek multbani tevékenysége biztosíték arra, hogy szakszervezeti működésükben nem irányítja őket pártpolitikai külön cél, sem intézmények, vagy azokban dolgozó alkalmazottak külön érdekei. A megválasztandó vezetőknek minden szervezett dolgozó érdekeit egy mértékkel kell kezelniük.

Ezen elvek szem előtt tartásával és érvényesítésével kell, hogy megtörténjenek megyénkben is a szakszervezeti választások s azoktól egyetlen szakszervezeti tag se maradjon távol. Viszont a többség által az előadott elvek alapján megválasztandó vezetőknek előlegeznünk kell minden bizalmunkat.

H—

HIREK

JAURES

1914 július 31 én gyilkos kéz oltotta ki a legnemesebb francia, a munkásmozgalom tántorítatlan élharcosának életét.

Jaures a békéért harcolt s ezért utjában állt a háborúra spekuláló imperialista köröknek.

A francia kommunista párt egyik előfutárának tekinti, a francia nép s a munkásosztály hódolattal áldoz emlékének, halálának 33 éves évfordulója alkalmából.

— A székelyudvarhelyi ref. kollégium értesíti a szülőket, hogy a tanítónő képző és fiu főgimnázium csak úgy tudja biztosítani a helyet ez új iskolai évben, ha a m. t. szülők az iskola javítási költségéhez iskolai előleg gyanánt egy millió lejt befizetnek aug. 15-ig, továbbá ha minden künn és bennlakó tanuló egy egy szekér fát beszolgáltatót augusztus 20-ig. Tájékoztatót szívesen küld az intézet.

— Bazárt rendez a Magyar Népi Szövetség női csoportja, amely f. hó 10 én d. e. 11 órakor nyílik meg a szövetség székházának földszintjén. Izléses kézimunkák, játékok, művészi cserépedények lesznek ezen a vásáron kaphatók, amelyek, remélhetőleg, mind el is fognak kelni.

— Petőfi-ünnepély Fehéregyházán. Julius 28-án Székelyudvarhely város közönsége Imeis János képviselővel az élén nagy tömegekben zárandokolt a fehéregyházi Petőfi síremlékhez, hogy lerója kegyeletét a szabadság nagy költőjének emléke iránt. Az ünnepély fényének emelésében előljárt a 80 éves multra tekintő Székely Dalegylet Petőfi: »Egy gondolat bánt engemet« és »Mi volt nekem a szerelem« című, megzenésített költeményeinek előadásával. Kerestély Gyula alkalmi beszéde után a Székely Dalegylet és az Iparos Önképző Egylet Székelyudvarhely közönsége nevében koszorút is helyeztek, a költő sírjára, fogadalmat téve ezzel: »hogy nem fajult el még a székely vér, minden kis cseppje drága gyöngyöt ér.« Áldozatkészségéért köszönet is illeti valamennyiünk nevében a dicséretes multu Székely Dalegyletet. A fehéregyházi ünnepségen különben Kacsó Sándor képviselőnk mondotta az ünnepi beszédet, rendkívüli hatással buzdítva az ifjúságot a demokrácia ügyének győzelemhez juttatására.

— A buza-adó szempontjából az új jáépitést és stabilizációt irányító miniszterközi bizottság rendelete alapján Udvarhely megye felsőudvarhelyi és parajdi járását a 3. osztályból a 2 ba sorolták. Vármegyénk gazda lakossága örömmel veszi tudomásul ezt a hirt.

— Elmaradnak a Székely Színház itteni előadásai. Megemlékeztünk már a marosvásárhelyi Székely Színház vidéki körutjáról, amely most történik meg sorozatos sikerek közben, néhány magyarságlakta városban. A sikerek valóságos nagyságát jellemzi az is, hogy az igazgatóságnak az előadások tervezett idejét egy két nappal mindenütt meg kellett hosszabbítani a közönség kívánságára. Ezért a színház előadásait városunkban előreláthatólag csak egy hónap múlva kezdi meg.

KIS HIREK

a nagyvilágból

(Világosság — Budapest.) A magyarországi összeesküvésről kiadott Fehér Könyv érdekes adatokat közöl: A reakció azon hamis hírére, hogy le akar mondani, Tildy Zoltán köztársasági elnök kijelentette: »Nem fogok lemondani, sohasem akartam lemondani. Feladatunk megszerezni a Szovjetunió bizalmát. Hinnünk kell a békében. Akik új háboruban reménykednek, nem tudják, milyen erős a Szovjetunió.« — A megszökött Nagy Ferencről Tildy megjegyezte: »Nem volt itélőképessége és elragadta fejét a hatalom, nem olvasott és nem tanult.«

(New-York.) Az amerikai szakszervezetek támogatják a polgári liberális Henry Wallace-t az amerikai elnökválasztáson.

(New York.) A Tass iroda közli:

Howard Smith a »Columbia« rádiótársaság hírmagyarozója a jugoszláviai helyzetet ismertette arra ösztökéli az Egyesült Államok kormányát, vessen véget Európa reakciós elemei támogatásának. Az Egyesült Államok követségei, fejezte be fejtegetéseit Howard Smith, meg kell szüntetni a jövőben a jobboldali pártok kizárólagos támogatását.

(London — Rador.) Attlee angol miniszterelnököt nem támogatják a szakszervezeti munkáspárti képviselők, ha a kormány nem változtatja meg a politikáját.

(Szabad Nép.) A magyar katolikus püspöki kar úgy döntött, hogy megőrzi semlegességét és a küszöbön álló választásokon egyetlen pártnak sem nyújt kifejezett támogatást.

EGY TELEFONELŐFIZETŐ PANASZAI

Drága Telefonos Kisasszonyka!

Életemben mindig hódolója voltam a szépnemnek és e nem képviselőiből soha nem sértettem volna meg egyet sem.

Tessék elhinni, ez most sem szándékom. S talán, ha szembe állnánk egymással, kalaplevéve (igaz, hogy nincs kalapom) mély bókók és hódolatok közt kérném, legyen olyan szíves és a telefonelőfizetőkkel bánjék egy kissé udvariasabban, mert nem csak ilyen hozzám hasonlókból áll a világ és így akadátnak olyan férfiak is, akik azt az elvet vallják, hogy »amilyen a mosdó, olyan a törülköző«. És hogy vannak ilyenek, ezt bizonyítja a következő eset:

Ez év július 31-én, csütörtökön estefelé a MNSz szervezet irodájában tartózkodtam egy barátommal. A külső szobában barátságosan beszélgettünk, amikor egyszerre hangos szóváltás vonta magára figyelmünket. Csodálkozva tekintettünk egymásra, hiszen ilyesmi nem szokott előfordulni a MNSz székházában. Amíg egymást bámuljuk, erélyes hangon a következő épületes szöveget halljuk: »D voastră sunteți pentru public, și nu publicul pentru D voastră«. Azaz: A kisasszony van

a közönségért, nem pedig a közönség a kisasszonyért.

Mindjárt tudtuk, hogy a telefonközpont körül van a baj.

Hát bizony, itt baj van, ezt magam is nagyon sokszor tapasztaltam.

Számtalan esetben megtörténik, hogy a hívásra a központ vagy jelentkezik, vagy nem. Abba is beletörődtem, hogy ha valami fontosat akarok beszélni a Kommunista Párttal, vagy a Szaktanáccsal, akkor egyszerre két, három nem kívánatos partnert is hozzám kapcsolnak. Vagy pedig megkezdem a hívást reggel nyolc órakor, és 11 órakor többszöri sürgetésemre, hallatlan nyugalommal adja meg a központ a választ: »Telefonul ocupat«. Vagy azt, hogy »Telefonul deranjat«. És ezt három órai várakoztatás után. Holott a hívás után azonnal jelentenie kellene, hogy foglalt, vagy elromlott a hívott szám telefonja, mert hiszen az előfizetőnek is van joga, és pedig az, hogy »fogja be a száját«.

Hát kedves kisasszonyka, én be is fogom a számat, mert vannak, akik beszélnek helyettem, és megmondják, hogy »Magácska van a közönségért, és nem a közönség magáért«.

Kertész János

Új törvény készül a társadalombiztosítóról

A Társadalombiztosító önkormányzatáról az Országos Szaktanács törvénytervezetet készített, mely szerint a Központi Társadalombiztosító Pénztár és a Társadalombiztosító Pénztárak jogi személyiséggel rendelkező autonóm közintézmények lesznek, amelyeket azok fognak vezetni, akik járulékaikból fenntartják az intézményeket. A vezérigazgatót az Országos Szaktanács javaslatára az igazgatótanács jelöli ki.

Ez azt jelenti, hogy végre valahára rend lesz a Társadalombiztosító körül és nevének megfelelőleg hivatása magaslatára emelkedik.

x Pianinót vagy rövid zongorát bérbe veszek. Cim a kiadóban.

x Köszönetnyilvánítás. Hálas köszönetünket fejezzük ki mindazon ismerősöknek, jóbarátoknak, a Székelyudvarhelyi Polgári Önképzőkörnek, és Székely Dalegyletnek, kik drága halottunk: ifj. Péter Áron temetésén megjelentek vagy mélyszégyes fájdalomkat részvételükkel igyekeztek enyhíteni. A gyászoló család.

— Megkezdte működését megyénk területén a cséplést ellenőrző megyei bizottság. A helyszíni vizsgálatok során megállapította a bizottság, hogy Zsombor, Homoródujfalu és Lövete községekben súlyos visszaélések történtek. Mindhárom községben egyes gazdák hadaróval csépelelték búzájukat, hogy ezáltal kivonják magukat a beszolgáltatási kötelezettség alól. Az ellenőrző bizottság vizsgálatot indított a bűnösök ellen. Tíz személyt, akik ellen eljárást indítottak, a csendőrség letartóztatott.

— Házasság. Izsák Teréz és Kálné Gyöző augusztus 2 án Székelyudvarhelyen házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Az udvarhelyi érettségizők eredményei. Az 1946—47 iskolai év végén megtartott érettségi vizsgálatokon az ifjúság két helyen vizsgázott. A ref. kollégium diáksága Brassóban, míg a róm. kat. gimnázium ifjúsága Csikszereván. A Brassóban megtartott érettségi vizsgálatokon 112 tanuló jelentkezett, köztük 17 udvarhelyi. Sikeresen vizsgázott 95 tanuló, ebből 15 a helybeli református kollégium tanulója. Mindössze két helybeli tanulónak nem sikerült a vizsgája. A Csikszereván megtartott vizsgára 89 tanuló jelentkezett, köztük 22 udvarhelyi. Sikeresen vizsgázott 70 tanuló, ebből 16 az udvarhelyi róm. kat. gimnázium tanulója. Hat helybeli tanulóknak nem sikerült a vizsgája.

— Felépül Erdély első szabadterészi színpada. Marosvásárhelyi dolgozói kulturmunkájuk során elhatározták egy Szabadterészi Színpad felépítését a munkásművészet számára. Ámbár óriási akadályok gördültek a munkásság lelkes csoportjának terve elé, de legyőztek minden nehézséget és fáradásukat siker is koronázta, amennyiben a városi téglagyár és a szentgyörgyi téglagyár az alapozáshoz szükséges téglanyagot, tiz helybeli fakereskedő a faanyagot adta össze, a fuvarosok pedig a szükséges anyagot ingyen szállították a helyszínére. Így a dolgozók lelkes munkája révén Marosvásárhelyen rövid időn belül felépül Erdély első szabadterészi színpada.

x Tanár mérnöki állások várnak betöltésre a székelyudvarhelyi ipari liceumnál. Román német, magyar történelem, 2 mérnöki állás (első sorban gépészmérnökök számára.)

x Szorgalmas, erélyes pénzbeszédőt alkalmaz a Magyar Népi Szövetség Udvarhelymegyei területére. Feltételek és javadalmazás személyes jelentkezéskor lesz közölve.

Üzleti forgalmát fellendíti, ha a Szabadságban hirdeti

SPORT

A vasárnapi eredmények: UMTE—Akarat (Medgyes): 2:1. Női kézilabda mérkőzés a nemzeti bajnokságért. Mindvégig élvezetes, erős küzdelem.

Akarat—UMTE: 6:4. Férfi kézilabda-mérkőzés a nemzeti bajnokságért. Egyenlő ellenfelek küzdelme a szerencsésebb győzelemmel.

Explozivi (Fogarás)—UMTE 5:1. Barátságos football-mérkőzés. A mérkőzés érdekessége, hogy Navrea az UMTE ellen játszott.

Az UMTE f. hó 10-én nagyszabású sportünnepélyt rendez a városi sportpályán, az egész napot kitöltő versenyszámokkal, amelyek között az Arzenál, Karres, Viktoria atlétái is szerepelnek. A sportünnepély keretében a nagyszabású Arzenál férfi és női kézilabda-csapata méri össze erejét az UMTE vel a nemzeti bajnokságért és »visszavágó« mérkőzés lesz az Explozivi és az UMTE football csapatai ellen.